

# Узурпација балканизације



Колико пута да сам чуо појам "балканизација Интернета", толико пута сам размишљао о чему они то причају. Као балканац, и Србин, довољно стар да проживим ратове у бившој СФРЈ, свестан сам да причају о распаду Интернета. Та узурпација и погрешно коришћење речи која СФРЈ поистовећује са целим регионом Балкана, која гура Грке, Бугаре, Румуне и остале југоисточне народе све у исти негативан „кош“, покушавајући да тиме ослика да се Интернет распада са појавом IDN домена, додатно ме је мотивисала да се позабавим проблемима IDN-а. И више сам него сигуран да је употреба ове речи погрешна, као и да се не дешава распад Интернета него његов природни развој.

## **Што више корисника**

Наставши у САД, природно је да се цела индустрија компјутера и информационих технологија базирала на енглеском језику и писму. Језици попут Украјинског, Српског и осталих народа, у недостатку адекватних речи, прихватили су речи из енглеског да би описале разне новотарије у сфери рачунара, Интернета и свим осталим информационим технологијама. Прилично нормално и упоредиво са немачким изразима за ауто индустрију.

Међутим, када је компјутерска технологија постала глобална, скоро сви оперативни системи су „пропричали“ разне језике и почели да приказују садржај на различитим писмима. Ускоро смо добили и тастатуре на разним писмима, тако да је цео систем коришћења компјутера заокружен на домаћем језику и писму. Компаније попут Мајкрософта, Епла и осталих, ово су урадиле из једног једноставног разлога – повећање профита кроз ширење броја корисника на оне који не користе енглески језик. А то је поприличан број. Исто се десило и са мобилним телефонима, као и са Интернетом.

Садржај сајтова одавно можемо видети на различитим писмима, многи сајтови су мултијезични и све иде глатко. Ипак, једини детаљ у целом систему који до скоро није прихватио домаће писму јесте – назив домена. Пре више година, стартовали су IDN домени који користе писма различита од енглеског. Тако данас имамо веома успешан .УКР, први ћирилични – .РФ, или рецимо српски, .срб. Све би лепо било, да не постоје технички проблеми.

## **Полупроизвод**

Један од највећих проблема је IDN електронска пошта, а да не спомињем мање проблеме (приказ назива домена у браузерима на мобилним телефонима и слично). Сходно проблемима, IDN домене можемо третирати полупроизводима. Али најгори део проблема јесте

што технички проблеми подгревају општу сумњу у исправност увођења IDN домена.

„Локализација штети глобалној природи Интернета, а уз то се јављају и непремостиви технички проблеми.“ Ово је углавном реченица која се најчешће чује. А ствар је управо супротна. Назив домена спада у садржај, њега корисници бирају. Битан је за SEO, за идентификацију фирме и представља значајан податак. Зависно од намене и циљне публике, ви бирате прво који ћете домен највишег нивоа користити, па тек онда назив домена. Уколико се обраћате локалној публици, писаћете садржај на локалном писму и изабраћете садржај на локалном домену. Уколико се обраћате глобалној популацији, сва је прилика да ћете користити енглески језик и писмо, па сходно том садржају ћете изабрати глобални домен и енглеско писмо. Али, ко год да ради глобални посао, неће испуштати из вида и локалну заједницу и имаће два домена. Стога – локални домен не потиरे коришћење глобалног, нити обрнуто.

### **Универзално прихватање**

Технички проблеми су сасвим одвојена прича од природе IDN домена. Готово сви у техничкој заједници су свесни да постоје проблеми, али чекају други да их реше. Зато је ICANN, организација која управља доменима на светском нивоу, заврнуо рукаве и прионуо на посао. У току је формирање специјалне радне групе која ће пописати све проблеме и у разговору са великим и малим софтверским кућама, развити решења која ће довести до универзалног прихватања. Универзално прихватање је коришћење домена на било ком писму без икаквих проблема, а више о овоме можете сазнати на линку <https://www.icann.org/resources/pages/universal-acceptance-2012-02-25-en>.

Позивам вас да нам се прикључите у решавању проблема и остварењу наше заједничког циља – називи домена на свим платформама и на свим сервисима без икаквих проблема за корисника.

### **Уместо краја**

Народ у основи дефинишу култура, језик и писмо, и треба очувати све ово да би постојали као народи. Као Србин, бирам ћирилицу и .срб домен, а шаљем велике поздраве Украјинцима и желим да .укр броји милион домена! На крају, моје име је Душан Стојичевић, а не Dusan Stojicevic.

### **Душан Стојичевић**

*Председник Управног одбора Српског националног регистра  
Ко-председавајући IDN Project Group при UA SG, ICANN  
Члан Cyrillic Generation Panel, ICANN  
[dusan.stojicevic@rnids.rs](mailto:dusan.stojicevic@rnids.rs)  
twitter> @DusanStojicevic*